

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

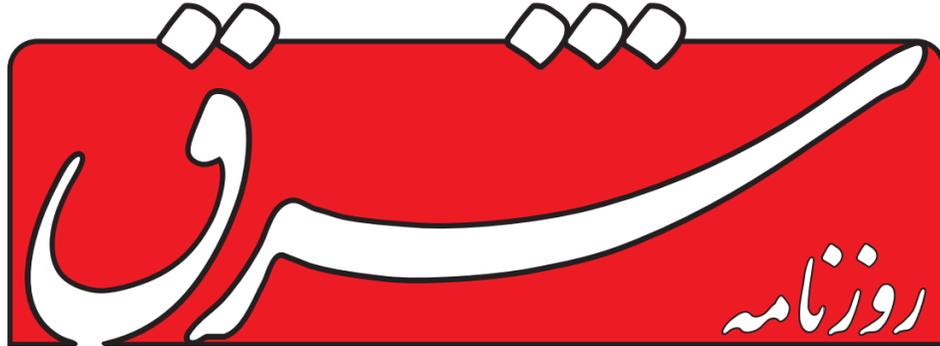
در پی اقدامات تجاوزکارانه و غیرقانونی آمریکا و اسرائیل علیه کشورمان، شاهد تحولات یا مباحثی در سه حوزه هستیم که می‌توان آنها را نطفه اولیه صورت‌بندی‌های جدیدی در این حوزه‌ها به شمار آورد.

در شرایط جنگی، عبور از بحران و تثبیت اوضاع باید اولویت اول باشد. اقلیتی از هم‌وطنان ما که عمدتاً در جغرافیاهای امن ساکن‌اند، باید توجه داشته باشند که هیچ تحول سیاسی که در شرایط جنگی شکل گیرد، نمی‌تواند مبنایی برای یک روند اصول، ثبات‌آفرین و مورد اجماع عمومی باشد. تردید نباید داشت که جامعه از چندین جهت، از جمله قومیتی و سیاسی، به غایت قطبی شده و هر قطب برکنار از ظرفیت عددی، دارای نقاط قوتی است که می‌تواند نقاط ضعفش را تعدیل کند. این تصور که یک قطب به سادگی تسلیم قطب دیگر شود، تصویری ساده‌لوحانه است. چنین قطبیتی اگر به تقابل آشکار بینجامد، می‌تواند منشا بی‌ثباتی، هرج‌ومرج و نهایتاً فجاج عظیم و طولانی برای مردم شود و جامعه را بیش از پیش در مسیر فروپاشی قرار دهد. لازمه چنین شرایطی دوری از هیجانات، تصورات خام و درس‌گرفتن از تجربیات ۱۲۰ساله اخیر ایران است. مهم‌ترین اصلی که همه ایرانیان بدون استثنا باید روی آنها اتفاق نظر داشته باشند، اصل جلوگیری از مداخله خارجی در اموری است که منحصراً به ایرانیان مربوط است. تجربه ۱۰۵ سال گذشته ثابت کرده که مداخلات بیگانگان، از جمله در ۱۲۹۹ و ۱۳۲۲، صرف‌نظر از بحث‌هایی که در این موارد وجود دارد، نطفه بحران‌ها و بی‌ثباتی‌های بعدی را درون خود پروردند. تردید نیست که دیروز صدام و امروز ترامپ و نتانیاهو صرفاً و منحصراً بر منافع خود متمرکز بوده و هستند. تردید نیست که مخاطب قراردادن مردم ما توسط آنها و پرداختن آنها به مسائل داخلی ایران، صرفاً و منحصراً ابزاری برای پیشبرد منافع خودشان است. تردید نیست که اولویت راست افراطی در اسرائیل حل غاصبانه مسئله فلسطین و برقراری هژمونی اسرائیل در منطقه است و ترامپ نیز به دنبال نمایش چشمگیری دیگر و حل مسائل خاورمیانه با هدف افزایش وجهه خود در آمریکا و تمرکز بر چین است. حداقل درس‌هایی که از چندین کشور منطقه طی چند دهه اخیر آموخته‌ایم، ثابت کرده است که مسائل داخلی هیچ کشوری هرگز به صورت ضربتی با مداخله خارجی قابل حل نیست. می‌دانیم برخی عراقی‌ها و افغانستانی‌ها با وسوسه حل آسان مسائل کشورهاشان چه فجایی را برای مردم خود رقم زدند.

شرایط داخلی ایران تحت تأثیر شرایط منطقه نیز قرار دارد. این عاملی است که بخشی از اپوزیسیون به آن بی‌توجه است. برخی از کشورهای منطقه اگرچه با جمهوری اسلامی مشکلات اساسی دارند، اما نمی‌پذیرند که اسرائیل و آمریکا با پیشبرد سیاستشان در ایران، هژمونی خود را بر منطقه مستولی کنند. اقدام ایران نیز طی چند روز اخیر در حمله به اهدافی در ۱۱ کشور منطقه نباید به این عامل بی‌توجه باشد. اگرچه حمله به اهداف آمریکایی در این کشورها می‌تواند قابل درک باشد، اما این حملات اگر ادامه یابد، می‌تواند نقض غرض بوده و کشور را به لحاظ سیاسی و امنیتی با مخاطرات جدیدی مواجه کند. در پی اصابت سه پهپاد به بندر دقم در عمان، آقای عراقچی گفته است «نیروهای نظامی ما اکنون عملاً به‌صورت مستقل و تا حدی جدا از یکدیگر عمل می‌کنند. آنها پراساس دستورالعمل‌های کلی که از پیش به آنها داده شده، اقدام می‌کنند». روشن است که مدیریت روزآمد موضوع ضروری است. معطلی بیش از ۱۵۰ کشتی برای عبور از تنگه هرمز و اصابت موشک به سه کشتی تجاری مشکل دیگری است که می‌تواند منشا بحران دیگری در منطقه باشد. شروع همکاری انگلیس با آمریکا در پی دو حمله موشکی به یک هدف انگلیسی در قبرس و واکنش ترکیه و پاکستان در رابطه با حمله به کشورهای منطقه می‌تواند نطفه حرکتی با محوریت عربستان برای اقدامات دیپلماتیک علیه ایران در مرحله اول، در صورت ادامه حملات به اهداف منطقه‌ای باشد. ادامه این وضع می‌تواند موجب ائتلافی گسترده علیه ایران شود.

اطهارات اولیه درباره آتش‌بس و حل دیپلماتیک نیز حائز اهمیت است. تاکید وزیر خارجه عمان بر لزوم آتش‌بس و بازگشت به مذاکرات و واکنش مثبت آقای عراقچی مبنی بر «کشوده‌بودن ایران» برای «هرگونه تلاش جدی برای توقف تنش‌ها و بازگشت ثبات» و نیز سخن او در مصاحبه با ان‌بی‌سی مبنی بر اینکه «ما خواهان جنگ و تنش در منطقه نیستیم، اما ابتدا باید تجاوز متوقف شود» نیز موجب دلگرمی است. با این حال روشن است که تمرکز ایران بدو بر شکل‌گیری شرایط سیاسی جدید در کشور و خاتمه سریع این جنگ هواپایه، تکنولوژیک، نابرابر و نامتقارن خواهد بود.

سه شنبه ۱۲ اسفند ۱۴۰۴
۱۳ رمضان ۱۴۴۷
۳ مارس ۲۰۲۶
سال بیست‌ودوم
شماره ۵۳۴۱
۳۰ هزار تومان
۴ صفحه

سردار پاسدار ابن‌الرضا
به‌عنوان سرپرست
وزارت دفاع منصوب شد

در «شرق» امروز می‌خوانید: گزارشی از جلسات کار شورای رهبری • «شرق» از گسترش سطح و عمق درگیری‌ها در سومین روز جنگ گزارش می‌دهد؛ بحران فراتر از تقابل منطقه‌ای

نبردی میان آتش و اراده؛ موازنه نبردی که معادلات غرب آسیا را تغییر خواهد داد

سه روزی که خاورمیانه لرزید

گزارش تیتربیک را در صفحه ۳ بخوانید

گزارش میدانی از آنچه روز و شب گذشته در پایتخت گذشت تصویری از تهران

گزارش از بیمارستانی که در دومین روز جنگ تخریب شد
انتقال بیماران «گاندی»
زیر موشک

یادداشت

تأملی درباره احتمال اقدامات سازمان‌های مسلح

احسان هوشمند

پیش از آغاز دور تازه حملات آمریکا و اسرائیل به ایران و در میانه التهاب سیاسی پیش‌آمده، موضوع استفاده ابزاری از گروه‌های مسلح در فراسوی مرزهای کشور و احتمال ورود این گروه‌ها به منازعه میان آمریکا و اسرائیل با ایران

در داخل ایران مورد بحث محافل سیاسی و رسانه‌ای و تحلیلی قرار گرفت. هرچند با توجه به شرایط منطقه و به‌خصوص وضعیت ملت‌بخت کشور عراق و شرایط سیاسی اقلیم کردستان عراق و حتی مواضع ترکیه و پاکستان در این باره، می‌توان درباره احتمال ورود گروه‌های قوم‌گرای مسلح به داخل کشور با احتیاط سخن گفت، اما موضوع احتمال ورود سازمان‌های مسلح به درون مرزهای کشور هرچند با احتمال نه‌چندان زیاد، موضوع کم‌اهمیت یا بی‌اهمیتی نیست و ضروری است با دقت اوضاع مرزهای کشور در غرب و جنوب شرق کشور مورد توجه قرار گیرد. با آغاز حملات آمریکا و اسرائیل به ایران و گسترش دامنه حملات هوایی و موشکی به بخش‌های زیادی از کشور، در روز و روزهای اخیر حملات قابل توجهی به پاسگاه‌های مرزی و کلانتری‌ها و مراکز نظامی و نظامی در غرب کشور صورت گرفته است. بنا بر برخی آمارهای غیررسمی تاکنون بر اثر حملات هوایی و موشکی اسرائیل و آمریکا، بیش از ۲۰ نفر از نیروهای مرزبانان کشور شهید شده‌اند. کلانتری‌ها و مراکز نظامی شهری و دیگر تأسیسات نظامی در استان‌های مرزی البته اعم از استان‌های دارای مرزهای خاکی یا مرزهای آبی مورد تهاجم قرار گرفته است. همچنین در دور روز اخیر برخی از مراکز نظامی و نظامی در شهرستان‌های استان‌های کردستان و آذربایجان غربی و دیگر مناطق غربی کشور هدف قرار گرفته‌اند. در این شرایط حساس که آتش جنگ بر منطقه حکم‌فرما شده است، وقوع هر نوع درگیری مبتنی بر فعالیت گروه‌های مسلح قوم‌گرا و تجزیه‌طلب می‌تواند پیامدهای پیش‌بینی‌ناشدنی از جمله تحمیل هزینه‌های گزاف به جان و سرنوشت شهروندان ایرانی به‌ویژه در استان‌های مرزی در پی داشته باشد:

۱- تاکنون هیچ نشانه‌ای از تضعیف توان نظامی و انتظامی کشور در استان‌های مرزی توسط ناظران بین‌المللی یا شهروندان در استان‌های مرزی گزارش نشده است و همچنان حضور نیروی نظامی و نظامی در این استان‌ها، نشانه‌ای از ثبات قلمداد می‌شود. امکان موفقیت ورود مسلحانه سازمان‌های مسلح به داخل کشور تابع متغیرهای متعددی است که البته مهم‌ترین آن تضعیف و شکست‌شدن ساختار نظامی و امنیتی و نظامی مستقر در این مناطق و دیگر مناطق کشور است. خوشبختانه امروزه وضعیت نیروهای نظامی و نظامی مناسب است.

۲- همچنین هرگونه حضور نیروهای نظامی

سازمان‌های مسلح بازتاب بسیار منفی در میان قاطبه ایرانیان خواهد داشت. ایفای نقش بیادبانه نظام برای نیروهای آمریکایی و اسرائیلی در استان‌های مرزی پدیده‌ای نیست که از نظر اکثریت ایرانیان به‌عنوان یک حرکت عسادی و مثبت ارزیابی شود. این موضوع اثرات دیرپایی در افکار عمومی ایرانیان خواهد گذاشت و پیامدهای منفی زیادی برای توسعه و عمران و آبادی این مناطق در آینده کشور در پی خواهد داشت. شواهد موجود نشان می‌دهد بخش بزرگی از شهروندان ایرانی کرد یا آذری یا سیستانی و بلوچستانی و خوزستانی و بوشهری و هرمزگانی یا هر نوع فعالیت مسلحانه سازمان‌های مسلح به‌ویژه در این شرایط حساس هم‌لی ندارند.

۳- تحولات سیاسی کشور در دو سال اخیر حاکی از تعمیق همبستگی ملی میان ایرانیان است. مخالفت با هر نوع اقدام تجزیه‌طلبانه، به‌صورتی گسترده در کشور عمومی شده است. در هفته گذشته آنچه در ممسنی و نورآباد با تکیه بر شعارهای ضدتجزیه‌طلبی روی داد، یکی از نشانه‌های مشهود این تعلق خاطر ملی در میان ایرانیان در جای‌جای ایران است. محاسبه و ارزیابی نادرست از افکار عمومی در ایران درباره قوم‌گرایی و تجزیه‌طلبی می‌تواند به تقابل با همه ایرانیان منجر شود و هزینه‌های سنگینی بر جای بگذارد.

۴- تجربه تحولات اخیر سوریه و ترکیه و حتی عراق نشان می‌دهد قدرت‌های بزرگ نیز در غرب آسیا به دنبال بی‌ثبات‌سازی دائمی یا تغییر جغرافیایی سیاسی کشورها نیستند و تنها به استفاده ابزاری از سازمان‌های مسلح محلی بسنده می‌کنند و با تغییر شرایط در رابطه تاکتیکی خود با این سازمان‌ها نیز تجدیدنظر می‌کنند. در چند هفته گذشته سوریه نشانه‌ای از اتمام یک مرحله رابطه تاکتیکی شعبه پاک با آمریکا بود که در نهایت به تقویت اقتدار دولت احمد الشرع منجر شد.

۵- همچنین این موضوع حائز اهمیت است که برخی کشورهای منطقه نیز متصرف فرصت هستند تا به بهانه حضور سازمان‌های مسلح در مرزهای غربی ایران، اقدام به مداخله کنند و نسبت به این پدیده واکنش نشان دهند. آیا سازمان‌های مسلح قوم‌گرا و تجزیه‌طلب در محاسبات احتمالی خود درباره اثرات چنین واکنشی تأمل کرده‌اند؟ آیا این وضعیت موجب بی‌ثباتی و آوازی و مرگ بی‌گناهان زیادی در مرزها نمی‌شود؟

۶- بعید است دولت منطقه‌ای اقلیم کردستان عراق یا دولت پاکستان در شرایط حاضر مایل باشند اجازه دهند گروه‌های مسلح از طریق این دو منطقه وارد ایران شوند؛ چراکه ریسک چنین اقدامی غیرقابل پیش‌بینی بوده و ممکن است منافع آنان را تحت تأثیر قرار دهد.

انجمن متخصصان سکاتریول ایران
ام اس ای

هیچ مرزی برای رویاهای ما وجود ندارد.

ام اس ناتوانی نیست

کنترل ام اس با تشخیص به موقع و درمان